

Handläggare
Helene Mårtenson
Telefon: 08-50808789**Till**
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2026-02-19

Reviderad matstrategi

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2024/1083

Förvaltningens förslag till beslut

Kungsholmens stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Förslaget för reviderad matstrategi har skickats ut på remiss av kommunstyrelsen i Stockholms stad. Förvaltningen välkomnar det nya förslaget som har ett tydligt och kommunikativt upplägg och ser de höjda ambitionerna, i samstämmighet med stadens Miljöprogram 2030 och Klimathandlingsplan 2030, som mycket positiva.

Förvaltningen stödjer förslaget att etablera en stadsgemensam samverkansfunktion, för att stärka samarbetet inom staden, och skapa möjligheter till kompetensutveckling och stöd för att bättre nå stadens mål om näringsriktiga och hållbara måltider. Förvaltningen vill också poängtera vikten av handböcker för vägledning och tycker det är bra att det i det föreslagna matprogrammet anges att handböcker ska finnas i samtliga berörda verksamheter.

Likaså tycker förvaltningen att det är viktigt att det i samband med revideringen av matstrategin sker ett arbete för att säkerställa mer enhetlighet i de underliggande styrdokumentet för att främja likvärdighet inom och mellan stadens verksamheter.

Förvaltningen ser också att det genom programmet blir än mer tydligt att samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska följa stadens inriktning vid personalsammankomster och representation, liksom att det tydligt står angivet att kaffe, te och choklad ska vara miljö- och rättvisemärkta i stadens verksamheter.

Bakgrund

Stockholms stads matstrategi *God, hälsosam och klimatsmart mat – Matstrategi för Stockholms stad* har reviderats mot bakgrund av det uppdrag som gavs i kommunfullmäktiges budget för 2024. Strategin

föreslås nu övergå till att kallas program i enlighet med stadens tillämpningsanvisningar för stadsövergripande styrdokument.

Förslaget till nytt matprogram har tagits fram av representanter från de i budgetuppdraget utpekade nämnderna, under ledning av kommunstyrelsen. I arbetet har även representanter från Stockholm Business Region deltagit. Representanter från andra nämnder och bolagsstyrelser har också konsulterats under arbetets gång. Ärendet har beretts av stadsledningskontorets stadsutvecklingsavdelning.

I kommunfullmäktiges budget för 2025 finns också uppdrag till förskolenämnden, utbildningsnämnden och äldre- och vårdnämnden att revidera styrdokument utifrån den reviderade matstrategin.

Remissinstanser förutom stadens förvaltnings- och bolagsnämnder är bland andra Djurens rätt, Greenpeace Sverige, KRAV, Naturskyddsföreningen Stockholms län, Plate, Stockholm Environment Institute och Världsnaturfonden WWF.

Förslaget har skickats ut på remiss av kommunstyrelsen Stockholms stad. Synpunkter ska ha inkommit skriftligen senast den 3 mars 2026.

Ärendet

Stadens nuvarande matstrategi har ett tydligt hälso- och miljö- och klimatfokus, och riktar sig framför allt till de nämnder som ansvarar för måltidsverksamhet. I förslaget till nytt matprogram är dessa perspektiv fortsatt centrala och ett livsmedelsberedskapsperspektiv har även lagts till. Förslaget till nytt matprogram har dessutom vidgats till att utöver måltidsverksamheterna rikta sig till de nämnder och bolagsstyrelser som påverkar förutsättningarna för stadens invånare och besökare att få tillgång till och äta mer hälsosam mat med mindre miljö- och klimatpåverkan, och som har möjlighet att stärka hållbara och hälsofrämjande matmiljöer. Matprogrammet föreslås, i likhet med rådande matstrategi, inte ha en tidsbestämd programperiod.

Sedan den nu gällande matstrategin antogs har kommunfullmäktige fattat flera beslut som påverkat revideringen, och antagit flera program. Det handlar bland annat om Klimathandlingsplan 2030 samt Miljöprogram 2030, inklusive delmål 2.5 Minskad klimatpåverkan från mat, samt delmål 3.3 Staden bidrar till stärkt biologisk mångfald i omvärlden, där det slås fast att andelen inköpta livsmedel ska uppgå till minst 70 procent och att andelen närproducerade livsmedel ska öka. Förändringar i omvärlden har lett till ett stärkt behov av livsmedelsberedskap, uttryckt i bland annat stadens budget de senaste åren. Till grund för förslaget till

nytt matprogram ligger också uppdaterad forskning inom hälso-, miljö- och klimat- samt beredskapsområdet.

Förslaget till nytt matprogram för Stockholms stad är ett stadsövergripande styrdokument. Det innehåller en inledande del som beskriver tre av de stora utmaningar som kan kopplas till mat och måltider: hälsa, miljö och klimat samt livsmedelsberedskap. Den inledande delen följs av två fokusområden. Programmet avslutas med ett samlat avsnitt om styrning och uppföljning.

Fokusområde 1: Hållbara måltider i stadens verksamheter

Det föreslagna matprogrammets första fokusområde handlar framför allt om den offentliga måltiden, som serveras i stadens förskolor och skolor, samt i socialtjänstens och äldreomsorgens verksamheter. Målgruppen för det första fokusområdet är framför allt de nämnder som ansvarar för offentliga måltider.

Fokusområde ett består av fyra arbetsområden. De utgår från Livsmedelsverkets måltidsmodell, som innehåller sex pusselbitar, och ytterligare två pusselbitar har lagts till: jämlikhet och livsmedelsberedskap. Pusselbitarna har grupperats i fyra arbetsområden som tillsammans bildar en helhet:

- Goda, trivsamma och integrerade måltider
- Jämlika, näringsriktiga och säkra måltider
- Klimat- och miljömedvetna måltider.
- Beredskap och resiliens i stadens måltider.

Nya mål och ambitioner i stadens styrdokument har lett till en skärpning av vissa skrivningar i det föreslagna matprogrammet jämfört med rådande matstrategi. Det gäller exempelvis upphandling av ekologiska livsmedel. Det övergripande målet, minst 70 procent, står fast sedan tidigare, men en höjd ambitionsnivå är föreslagen gällande vissa livsmedelsgrupper, som exempelvis att 100 procent av stadens upphandlade mejerivaror ska vara ekologiska. Även skrivningar om upphandling och inköp av fisk och skaldjur har skärpts. Det föreslagna matprogrammet innehåller också ett nytt tidsatt mål om minskad klimatpåverkan från upphandlade livsmedel: att klimatpåverkan från upphandlade livsmedel ska minska med minst 40 procent till år 2030 jämfört med år 2013, då staden började mäta klimatpåverkan från livsmedel. En sådan minskning innebär att klimatpåverkan från stadens upphandlade livsmedel är ungefär 1,25 kg CO₂e per kg livsmedel år 2030.

Fokusområde 2: Matstaden Stockholm

Det föreslagna matprogrammets andra fokusområde handlar framför allt om matens hälso- och miljö- och klimataspekter. Fokusområdet vänder sig till de nämnder och bolagsstyrelser som påverkar förutsättningarna för hållbara och hälsofrämjande matval. Stadens rådighet är relativt begränsad och för att öka förutsättningarna för mer hälsosamma och hållbara matval krävs samarbete med olika aktörer inom näringsliv, civilsamhälle, forskning, andra kommuner och myndigheter.

Det föreslagna matprogrammets andra fokusområde är uppdelat i två arbetsområden: Matmiljö och En levande matstad.

Matmiljö: de sammanhang där vi möter mat – från marknadsföring till tillgång till och exponering i livsmedelsbutiker, sporthallar, vid kulturevenemang och restauranger – är avgörande för människors matval. Matmiljö är ett relativt nytt område som bland andra Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket lyfter fram som viktigt att arbeta med, inte minst för barns och ungas hälsa.

En levande matstad: intresset för matens kvalitet och ursprung växer och i Stockholm finns många aktörer som har både kraft och intresse för att bidra till en levande matstad, där innovation, stadsodling, och gastronomi kan växa. Staden kan på olika sätt stimulera denna utveckling.

Måluppfyllelse, styrning och uppföljning

Matprogrammet identifierar flera områden som viktiga framgångsfaktorer för ökad måluppfyllelse, som upphandling och inköp, kompetensutveckling, digitalisering, kommunikation och samverkan.

Stockholms stad serverar dagligen måltider inom en rad verksamheter, vilket skapar en mångfald av arbetssätt, utmaningar och framgångsberättelser. Genom att etablera en stadsgemensam samverkansfunktion där kommunstyrelsen, förskolenämnden, servicenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldre- och vårdnämnden samt stadsdelsnämnderna deltar, stärks samarbetet inom staden, och det skapas möjligheter att få stöd, lära av varandra, kompetensutvecklas och dela erfarenheter och lösningar för att bättre nå stadens mål om näringsriktiga och hållbara måltider med god livsmedelsberedskap.

I stadens budget fastställer kommunfullmäktige inriktningsmål, mål för verksamhetsområden, indikatorer samt aktiviteter som ska bidra till det föreslagna matprogrammets intentioner. Samtliga nämnder

och bolagsstyrelser ska följa matprogrammets inriktning vid personalsammankomster och upphandling och inköp av representation och enklare förtäring. Exempelvis ska kaffe, te och choklad vara miljö- och rättvisemärkta.

I kommunfullmäktiges budget för 2025 finns uppdrag till förskolenämnden, utbildningsnämnden och äldre- och vårdnämnden att revidera sina respektive styrdokument utifrån den reviderade matstrategin, det som nu är det föreslagna matprogrammet. Befintliga styrdokument har olika struktur och innehåll. I samband med revideringen av matstrategin sker därför ett arbete för att säkerställa mer enhetlighet i de underliggande styrdokumenterna för att uppnå mer tydlighet, och främja likvärdighet inom och mellan stadens verksamheter.

I det föreslagna matprogrammet anges att handböcker ska finnas i samtliga berörda verksamheter då det finns ett identifierat behov av vägledning och konkreta tips för verksamhetsnära personal.

Programmet följs upp inom ramen för ILS, stadens integrerade system för ledning och styrning. Idag finns två indikatorer utpekade i kommunfullmäktiges budget som följs upp på en stadsövergripande nivå: klimatpåverkan från upphandlade livsmedel samt andel inköpta ekologiska livsmedel. Samtliga verksamheter föreslås också mäta och rapportera sitt matsvinn.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom ekonomiavdelningen i samråd med verksamhetsavdelningarna. Stadsdelsnämndens pensionärsråd, rådet för funktionshinderfrågor samt förvaltningsgruppen har beretts möjlighet att lämna sina synpunkter i ärendet och eventuella synpunkter från dem återfinns i respektive protokoll.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen välkomnar det nya matprogrammet, som har ett tydligt och kommunikativt upplägg, och ser de höjda ambitionerna, i samstämmighet med stadens Miljöprogram 2030 och Klimathandlingsplan 2030, som mycket positiva.

Att programmet nu också har ett tydligt fokus på samverkan och kommunikation som särskilt viktiga verktyg för att realisera målen är positivt. Förvaltningen stödjer synpunkten om behovet att etablera en stadsgemensam samverkansfunktion, likt Energicentrum eller Kemikaliecentrum, för att stärka samarbetet inom staden, och skapa möjligheter till kompetensutveckling, och delade erfarenheter och lösningar för att bättre nå stadens mål om näringsriktiga och hållbara måltider. Förvaltningen vill också poängtera vikten av

handböcker för vägledning och konkreta råd för verksamhetsnära personal, och tycker det är bra att det i det föreslagna matprogrammet anges att handböcker ska finnas i samtliga berörda verksamheter.

Likaså tycker förvaltningen att det är viktigt att det i samband med revideringen av matstrategin sker ett arbete för att säkerställa mer enhetlighet i de underliggande styrdokumenterna för att främja likvärdighet inom och mellan stadens verksamheter, och därigenom uppnå mer tydlighet.

Genom matprogrammet blir det än mer tydligt att samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska följa stadens inriktning vid personalsammankomster och vid upphandling och inköp av representation och enklare förtäring. Förvaltningen ser också positivt på att det i programmet står tydligt angivet att kaffe, te och choklad ska vara miljö- och rättvisemärkta i stadens verksamheter.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör

Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Catharina Liljedahl
Avdelningschef
ekonomiavdelningen
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. God mat för hälsa, klimat och miljö – Stockholms stads matprogram
2. Tjänsteutlåtande – Reviderad matstrategi (KS 2024/1083)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2026-02-02
Catharina Liljedahl, Avdelningschef ekonomiavdelningen	2026-02-02